

Bruxelles, den 13.9.2017
COM(2017) 469 final

ANNEX 1

BILAG

til

Henstilling med henblik på Rådets afgørelse

om bemyndigelse til at indlede forhandlinger om en frihandelsaftale med New Zealand

{SWD(2017) 289 final}

{SWD(2017) 290 final}

DA

DA

BILAG

FORHANDLINGS DIREKTIVER VEDRØRENDE EN FRIHANDELSAFTALE MED NEW ZEALAND

A. AFTALENS ART OG ANVENDELSESOMRÅDE

Aftalen bør udelukkende indeholde bestemmelser om handel og udenlandske direkte investeringer og tilknyttede områder, som finder anvendelse mellem parterne.

Aftalen bør være ambitiøs, helhedsorienteret og i fuld overensstemmelse med Verdenshandelsorganisationens (WTO) regler og forpligtelser. Forhandlingerne bør føres og afsluttes under hensyntagen til forpligtelserne i henhold til WTO. Aftalen bør have et højt ambitionsniveau, der rækker ud over de eksisterende WTO-forpligtelser.

Aftalen bør indeholde bestemmelse om en gradvis og gensidig liberalisering af handelen med varer og tjenesteydelser og af udenlandske direkte investeringer. Den vil omfatte bestemmelser om andre handelsrelaterede anliggender med henblik på at fremme, lette eller regulere sådan handel og direkte udenlandske investeringer. Hensigten med forpligtelserne i aftalen er, at de skal have direkte og umiddelbare virkninger for handelen og, hvor det er relevant, inden for rammerne af fælles EU-regler.

Aftalen bør indeholde forpligtelser på områder, der henhører under kompetenceområdet for begge aftaleparters kompetente myndigheder og enheder.

B. FORSLAG TIL AFTALENS INDHOLD

Præambel, generelle principper

Der bør i præambelen gøres opmærksom på, at partnerskabet med New Zealand er baseret på fælles principper og værdier, hvilket fremgår af partnerskabsaftalen mellem EU og New Zealand om forbindelser og samarbejde fra 2016. Aftalen bør indgå i de overordnede politiske forbindelser og den institutionelle ramme som fastsat i partnerskabsaftalen om forbindelser og samarbejde.

Hvad angår liberalisering af bilateral handel og udenlandske direkte investeringer bør aftalen også henvise til bl.a.:

- principperne og målene for EU's optræden udadtil
- parternes vilje til at sikre en bæredygtig udvikling og den internationale handels betydning for bæredygtig udvikling i økonomisk, social og miljømæssig forstand, herunder økonomisk udvikling, fattigdomsbekæmpelse, fuld og produktiv beskæftigelse og anstændigt arbejde for alle samt beskyttelse og bevaring af miljøet og naturressourcerne
- parternes vilje til fuldt ud at respektere deres rettigheder og forpligtelser, som følger af WTO-medlemskabet
- parternes vilje til at forbedre forbrugervelfærd ved hjælp af politikker, der sikrer en høj grad af forbrugerbeskyttelse og økonomisk velfærd
- retten til at regulere den økonomiske aktivitet i offentlighedens interesse, at nå legitime offentlige politiske mål, f.eks. beskyttelse og fremme af den offentlige sundhed, sociale ydelser, folkeoplysning, sikkerhed, miljøet, den offentlige moral, social- eller forbrugerbeskyttelse, beskyttelse af privatlivets fred og databeskyttelse samt fremme og beskyttelse af den kulturelle mangfoldighed

- målet om, at aftalen bør skabe nye rammer for de økonomiske forbindelser mellem parterne og primært for udviklingen inden for handel og udenlandske direkte investeringer
- parternes fælles mål om at tage hensyn til de særlige udfordringer, som små og mellemstore virksomheder (SMV'er) står over for, ved at bidrage til udviklingen inden for handel og udenlandske direkte investeringer
- parternes vilje til at kommunikere med samtlige relevante interesserede parter, f.eks. den private sektor og civilsamfundsorganisationer/-repræsentanter.

Mål

Aftalen bør bekræfte det fælles mål om gradvist og gensidigt at liberalisere i det væsentlige alle former for handel med varer og tjenesteydelser og udenlandske direkte investeringer i fuld overensstemmelse med WTO-reglerne, særlig artikel XXIV i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel (GATT) og artikel V i den almindelige overenskomst om handel med tjenesteydelser (GATS).

Aftalen bør sikre større markedsadgang for offentlige udbud, og handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder (IPR), herunder geografiske betegnelser, og styrke dialogen og samarbejdet vedrørende tekniske og reguleringsmæssige rammer.

Aftalen bør anerkende, at bæredygtig udvikling er et overordnet mål for parterne, og bør sikre og fremme overholdelsen af internationale miljømæssige og sociale aftaler og standarder med henblik på at fremme handelen. Der bør tages hensyn til bæredygtig udvikling i hele aftalen, herunder i forbindelse med både sociale og miljømæssige spørgsmål. Aftalen bør sikre, at parterne ikke tilskynder til handel eller udenlandske direkte investeringer ved at gøre de nationale retsfor skrifter og standarder vedrørende miljø, arbejdsret eller sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen lempeligere eller ved at slække på de grundlæggende arbejdsmarkedsstandarder eller love, der har til formål at beskytte og fremme den kulturelle mangfoldighed.

Varehandel

Told på import og eksport og ikketoldmæssige foranstaltninger

Aftalens formål er at sikre størst mulig liberalisering af handelen. Aftalen bør i det væsentlige omfatte alle former for varehandel mellem parterne. Tolden i forbindelse med de fleste positioner bør afskaffes ved aftalens ikrafttræden. Aftalens formål bør være at afvikle importafgifter og afgifter med tilsvarende virkning på begge sider, som hovedregel ikke i mere end syv år. Der bør være så få undtagelser som muligt, og de mest følsomme produkter bør være omfattet af særlige bestemmelser. Man bør for eksempel for visse landbrugsprodukter overveje at anvende toldkontingenter, længere overgangsperioder eller andre ordninger.

Forhandlinger om toldnedsættelse bør foregå på grundlag af den told, der anvendes af EU erga omnes på datoen for indledning af forhandlingerne, og den told, der anvendes af New Zealand erga omnes på datoen for indledning af forhandlingerne.

Alle former for told eller afgifter på eksport eller andre foranstaltninger med tilsvarende virkning bør forbydes, og nye bør ikke indføres.

Oprindelsesregler

Oprindelsesregler og bestemmelser om administrativt samarbejde bør lette handelen og forenkles, og de bør tage hensyn til EU's generelle præferenceoprindelsesregler og EU-producenternes interesser.

Foranstaltninger til bekæmpelse af svig

Det bør ved en bestemmelse i aftalen om øget administrativt samarbejde fastsættes, hvilke procedurer og passende foranstaltninger parterne kan træffe i tilfælde af manglende administrativt samarbejde i toldspørgsmål, uregelmæssigheder eller svig.

Behandling af administrative fejl

Der bør også indarbejdes bestemmelser med henblik på i fællesskab at undersøge muligheden for vedtagelse af passende foranstaltninger i tilfælde af fejl begået af de kompetente myndigheder i forbindelse med anvendelsen af præferenceoprindelsesreglerne.

Told og handelslettelser

Aftalen bør omfatte bestemmelser, der tager sigte på at fremme handelen mellem parterne, samtidig med, at der sikres effektiv kontrol. Til dette formål bør aftalen omfatte parternes forpligtelser for så vidt angår regler, krav, formaliteter og procedurer i forbindelse med import, eksport og transit. I disse bestemmelser bør der tages hensyn til den paraferede aftale mellem EU og New Zealand om toldsamarbejde og gensidig bistand eller fremtidige ændringer heraf.

Aftalen bør fremme en effektiv gennemførelse og anvendelse af internationale regler og standarder på toldområdet og andre handelsrelaterede procedurer, bl.a. WTO's bestemmelser, WTO's aftale om handelslettelser og Verdenstoldorganisationens instrumenter samt den reviderede Kyotokonvention.

Aftalen bør omfatte bestemmelser med henblik på at fremme udvekslingen af god praksis og erfaringer vedrørende bestemte områder af gensidig interesse. Disse områder kan omfatte spørgsmål som modernisering og forenkling af regler og procedurer, standardiseret dokumentation, tarifiering, gennemsigtighed, gensidig anerkendelse og samarbejde mellem instanser.

Aftalen bør fremme konvergens i forbindelse med handelslettelser på grundlag af relevante internationale standarder og instrumenter, når det er hensigtsmæssigt.

Aftalen bør fremme en effektiv håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder fra toldmyndighedernes side for så vidt angår alle varer, der er underkastet toldtilsyn.

Aftalen bør i bestemmelserne om handelslettelser tage højde for de udfordringer, SMV'erne står over for, og samtidig sikre lige vilkår for alle økonomiske aktører.

Aftalen bør sigte mod at fastlægge en protokol om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål, der omfatter bistand i forbindelse med undersøgelser til bekæmpelse af svig (bl.a. bistand efter anmodning, uanmodet bistand og fortrolighed), eller protokollen kunne som alternativ henvise til aftalen mellem EU og New Zealand om toldsamarbejde og gensidig bistand.

Ikketoldmæssige hindringer

Aftalen bør behandle reguleringsspørgsmål i forbindelse med handel og ikketoldmæssige hindringer. Aftalen bør derfor forbyde enhver form for forbud, begrænsning eller andre ikketoldmæssige hindringer for handel, som ikke kan begrundes med de generelle undtagelser nedenfor, og som kan udgøre et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af samhandelen mellem parterne. Det bør prioriteres at indarbejde bestemmelser og procedurer med henblik på at sikre afskaffelsen af uberettigede ikketoldmæssige handelshindringer. Aftalen bør også indeholde bestemmelser om passende procedurer med henblik på at undgå ikketoldmæssige hindringer og andre unødvendige handelshindringer. Aftalen bør også behandle lokaliseringskrav.

Produktspecifikke ikketoldmæssige hindringer bør afskaffes på anmodnings- og tilbudsbasis sideløbende med drøftelser om toldindrømmelser. Det er hensigtsmæssigt at fremme aftalens mål og at øge markedsadgangen i forhold til det niveau, der opnås via de horisontale regler, og aftalen bør derfor omfatte sektorspecifikke forpligtelser vedrørende ikketoldmæssige hindringer.

Aftalen bør omfatte bestemmelser vedrørende statshandelsforetagender med en vurdering af eventuelle konkurrenceforvridninger og handelsmæssige hindringer, som dette ville kunne skabe.

Tekniske forskrifter, standarder og overensstemmelsesvurderingsprocedurer

Ud over at bekræfte bestemmelserne i WTO-aftalen om tekniske handelshindringer bør parterne også fastsætte bestemmelser, der bygger på og supplerer disse bestemmelser, for at lette adgangen til hinandens markeder.

Aftalen bør indeholde en række generelle principper (såsom proportionalitet, ingen unødige restriktioner, gennemsigtighed, ikkeforskelsbehandling) og bestemmelser, der bygger på og supplerer WTO's regler. Disse mål bør bl.a. omfatte øget gennemsigtighed, fremme af god reguleringspraksis, vedtagelse af relevante internationale standarder, bestræbelser på at sikre kompatibilitet og konvergens i forbindelse med tekniske regler på grundlag af internationale standarder, ensretning af afprøvnings- og certificeringskrav, f.eks. gennem anvendelse af en risikobaseret tilgang til overensstemmelsesvurdering (herunder anvendelse af selvcertificering i sektorer, hvor det er muligt og hensigtsmæssigt) og bestemmelser, der har til formål at opnå kompatibilitet for så vidt angår afprøvningskravene i en række prioriterede sektorer og at fremme anvendelsen af akkreditering.

Aftalen bør indeholde bestemmelser, der har til formål at forbedre formidlingen af oplysninger til importører og eksportører.

Forhandlingerne bør omfatte samspillet mellem aftalen og den eksisterende aftale om gensidig anerkendelse med henblik på at forbedre gennemførelsen heraf og opnå et mere effektivt samarbejde.

Sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger (SPS)

Parterne bør bygge på og gå videre end WTO-aftalen om SPS-foranstaltninger med det formål at lette adgangen til deres respektive markeder og samtidig beskytte menneskers, dyrs eller planters liv og sundhed. SPS-kapitlet bør omfatte spørgsmål såsom gennemsigtighed, proportionalitet, unødige forsinkelser, harmonisering, anerkendelse af ækvivalens og alternative foranstaltninger, regionalisering, kontrol, inspektions- og godkendelsesprocedurer, revisioner, importkontrol, hasteforanstaltninger, virksomhedsgodkendelse uden forudgående inspektion, anvendelse af godkendelsesprocesser på EU-plan (fælles enhed), reguleringsmæssigt samarbejde, forbedret samarbejde om antimikrobiel resistens og oprettelse af en mekanisme til hastebehandling af specifikke handelsmæssige problemer i forbindelse med SPS-foranstaltninger.

Forhandlingerne bør følge bestemmelserne i de forhandlingsdirektiver, der blev vedtaget af Rådet den 20. februar 1995 (Rådets dokument 4976/95). Forhandlingerne bør omfatte samspillet mellem denne aftale og aftalen mellem EU og New Zealand om sundhedsforanstaltninger i samhandelen med levende dyr og animalske produkter, samtidig med at indholdet bevares, og der sikres et effektivt samarbejde.

Dyrevelfærd

Aftalen bør fremme et fortsat samarbejde og udvekslinger vedrørende dyrevelfærd for bl.a. at indgå drøftelser om mulige forpligtelser vedrørende ækvivalente dyrevelfærdsforanstaltninger parterne imellem.

Beskyttelsesforanstaltninger

Aftalen bør indeholde en beskyttelsesklausul, der giver hver part mulighed for at træffe passende foranstaltninger i overensstemmelse med WTO-aftalen om anvendelse af artikel XIX i GATT 1994 eller WTO-aftalen om beskyttelsesforanstaltninger. Aftalen bør også fastsætte, at sådanne beskyttelsesforanstaltninger skal have mindst mulig fordrejende virkning på den bilaterale handel.

Med henblik på at øge tiltagene til liberalisering mest muligt og for at sikre den nødvendige beskyttelse, idet der tages hensyn til de særlige forhold i følsomme sektorer, bør aftalen i princippet indeholde en bilateral beskyttelsesklausul, hvorefter en af parterne delvist eller helt kan ophæve præferencer i tilfælde, hvor en stigning i importen af en vare fra den anden part forårsager eller truer med at forårsage alvorlig skade på den hjemlige industri.

Antidumping- og udligningsforanstaltninger

Aftalen bør indeholde en klausul om antidumping- og udligningsforanstaltninger, der giver hver part mulighed for at træffe passende foranstaltninger over for dumping og/eller udligningsberettiget subsidiering i overensstemmelse med WTO-aftalen om anvendelse af artikel VI i GATT 1994 eller WTO-aftalen om subsidier og udligningsforanstaltninger. I aftalen bør der ligeledes integreres forpligtelser, der rækker ud over WTO-reglerne på dette område, i overensstemmelse med EU's regler og tidligere aftaler.

Aftalen bør anerkende, at betalinger under den grønne boks ikke er handelsfordrejende og derfor i princippet ikke bør være genstand for antidumping- eller antisubsidieforanstaltninger.

Handel med tjenesteydelser, udenlandske direkte investeringer og digital handel

I overensstemmelse med artikel V i GATS bør aftalen have en betydelig sektordækning og omfatte alle leveringsmåder. Aftalen bør ikke indeholde nogen forhåndsudelukkelse fra dens anvendelsesområde bortset fra udelukkelsen af audiovisuelle tjenesteydelser samt tjenesteydelser og aktiviteter, der udføres i forbindelse med udøvelse af offentlig myndighed. Forhandlingerne bør sigte mod en gradvis og gensidig liberalisering af handelen med tjenesteydelser og udenlandske direkte investeringer ved at afskaffe hindringerne for markedsadgang og national behandling i videre udstrækning, end parterne er forpligtet til i henhold til WTO-reglerne og de tilbud, der blev fremlagt som led i forhandlingerne vedrørende overenskomsten om handel med tjenesteydelser. Aftalen bør omfatte regler vedrørende præstationskrav i forbindelse med udenlandske direkte investeringer.

Derudover bør aftalen indeholde reguleringsmæssige discipliner. Til dette formål bør forhandlingerne dække områder såsom:

- lovbestemmelser om gennemsigtighed og gensidig anerkendelse
- horisontale bestemmelser om national regulering, bl.a. til sikring af upartiskhed og retssikkerhed for så vidt angår licens- og kvalifikationskrav og -procedurer, og
- lovbestemmelser for specifikke sektorer, herunder telekommunikationstjenester, finansielle tjenesteydelser, leveringstjenester og internationale søtransporttjenester.

På baggrund af den øgede digitalisering af handelen bør forhandlingerne resultere i regler for digital handel og grænseoverskridende datastrømme, elektroniske tillids- og autentificeringstjenester, uanmodet kommunikation med henblik på direkte markedsføring,

uden at dette fører til forhandlinger om eller påvirker EU's regler om beskyttelse af personoplysninger.

Aftalen kan omfatte proceduremæssige forpligtelser for så vidt angår fysiske personers midlertidige indrejse og ophold i forretningsøjemed i overensstemmelse med parternes forpligtelser under leveringsmåde 4. Intet i denne aftale bør dog være til hinder for, at parterne anvender deres nationale love, forskrifter og krav vedrørende indrejse og ophold, forudsat at de ikke anvender dem på en sådan måde, at de fordele, der opnås i medfør af aftalen, udlignes eller begrænses. De gældende love, forskrifter og krav i Unionen vedrørende arbejdsvilkår og arbejdstagerrettigheder bør fortsat finde anvendelse.

Aftalen bør genbekræfte retten til at regulere den økonomiske aktivitet i offentlighedens interesse, at nå legitime offentlige politiske mål, f.eks. beskyttelse og fremme af den offentlige sundhed, sociale ydelser, folkeoplysning, sikkerhed, miljøet, den offentlige moral, social- eller forbrugerbeskyttelse, beskyttelse af privatlivets fred og databeskyttelse samt fremme og beskyttelse af den kulturelle mangfoldighed. Den høje kvalitet af EU's offentlige tjenesteydelser bør opretholdes i overensstemmelse med traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), særlig protokol nr. 26 om tjenesteydelser af almen interesse, og under hensyntagen til EU's forbehold på området, herunder GATS.

Kapitalbevægelser og betalinger

Aftalen bør sigte mod fjernelse af begrænsninger for løbende betalinger og kapitalbevægelser, der vedrører transaktioner, som liberaliseres i henhold til denne aftale, og omfatte en standstill-klausul. Den bør omfatte beskyttelses- og udskillelsesbestemmelser (f.eks. vedrørende Unionens økonomiske og monetære union og betalingsbalance), som bør være i overensstemmelse med bestemmelserne i TEUF vedrørende kapitalens frie bevægelighed.

Intellektuelle ejendomsrettigheder

Aftalen bør supplere og bygge på aftalen om handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder (TRIPS-aftalen) med henblik på at sikre et passende og effektivt niveau for beskyttelse og håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder.

Kapitlet om intellektuelle ejendomsrettigheder bør omfatte emner såsom ophavsret og beslægtede rettigheder, varemærker, design, patenter, plantesortsrettigheder, fortrolige oplysninger, herunder handelshemmeligheder, geografiske betegnelser og styrket håndhævelse. Aftalen bør sigte mod at gøre håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder mere effektiv, bl.a. i det digitale miljø og ved grænserne (herunder i forbindelse med eksport).

Aftalen bør etablere passende samarbejdsmechanismer mellem parterne for at understøtte gennemførelsen af kapitlet om intellektuelle ejendomsrettigheder samt en regelmæssig dialog om intellektuel ejendomsret for at fremme udvekslingen af oplysninger om de respektive lovgivningsmæssige fremskridt, udvekslingen af erfaringer om håndhævelse og høring i relation til tredjelande.

Uden at dette berører de relevante multilaterale drøftelser i den forbindelse, bør forhandlingerne undersøge spørgsmålet om genetiske ressourcer, traditionel viden og folkløse.

Geografiske betegnelser

Aftalen bør sikre direkte beskyttelse gennem aftalen om en liste over geografiske betegnelser (vin, spiritus, landbrugsprodukter og fødevarer) på et højt beskyttelsesniveau med udgangspunkt i artikel 23 i TRIPS, herunder ret til oplysning, styrket håndhævelse, sameksistens med bona fide-varemærker, beskyttelse mod efterfølgende generisk karakter og mulighed for at tilføje nye geografiske betegnelser. Spørgsmål vedrørende individuelle ældre

rettigheder i forbindelse med eksempelvis plantesorter, varemærker, generiske eller andre legitime anvendelser, bør behandles. Derudover skal forhandlingerne omfatte ordninger om beskyttelse af geografiske betegnelser på markeder i tredjelande.

Offentlige udbud

Med udgangspunkt i de respektive forpligtelser i henhold til WTO's aftale om offentlige udbud bør aftalen sigte mod en helhedsorienteret og øget markedsadgang for offentlige udbud. Dette bør omfatte en bred og gensidigt acceptabel dækning af udbud på alle niveauer for så vidt angår myndigheder, statslige crown-enheder, statsejede virksomheder og virksomheder med særlige eller eksklusive rettigheder, og udbud af varer, tjenesteydelser og offentlige arbejder. På denne måde anerkender parterne de særlige omstændigheder og forhold, der er gældende for deres respektive udbudsmiljøer. Aftalen bør også indeholde bestemmelser om forpligtelser vedrørende offentlig-private partnerskaber/koncessioner i overensstemmelse med den pågældende lovgivning på området. Parterne anerkender betydningen af princippet om national behandling med henblik på at sikre en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, der indrømmes lokalt etablerede leverandører eller tjenesteydere.

Proceduremæssige forpligtelser bør være baseret på de regler, procedurer og krav, der er fastsat i henhold til WTO's aftale om offentlige udbud. Forpligtelserne bør navnlig sikre en retfærdig procedure (såsom anvendelse af effektive vurderingsmekanismer) og gennemsigtighed i omfattede udbud. Specifikke formuleringer om gennemsigtighed bør overvejes med henblik på at sikre klarhed for så vidt angår de gældende udbudsregler og mulighederne for at deltage i udbud, således at virksomhederne sikres adgang til let tilgængelige oplysninger.

Handel og konkurrence

Aftalen bør omfatte bestemmelser vedrørende konkurrence, herunder konkurrenceregler og disses håndhævelse.

Aftalen bør indeholde bestemmelser om subsidier. Derudover bør den omfatte statsejede virksomheder, udpegede monopoler og virksomheder med særlige eller eksklusive rettigheder eller privilegier.

Små og mellemstore virksomheder

Aftalen bør omfatte et specifikt SMV-kapitel. Aftalen bør bistå SMV'er med at udnytte handelsmulighederne i aftalen fuldt ud, bl.a. gennem informationsudvekslingsordninger om markedsadgangskrav og passende institutionelle strukturer.

Handel og bæredygtig udvikling

Aftalen bør omfatte bestemmelser om arbejds- og miljørelaterede aspekter af handel og bæredygtig udvikling, som er relevante i forbindelse med handel og udenlandske direkte investeringer. Den bør omfatte bestemmelser, der fremmer overholdelsen og en effektiv gennemførelse af relevante internationalt aftalte principper og regler, herunder de grundlæggende arbejdsmarkedsstandarder og Den Internationale Arbejdsorganisations (ILO's) grundlæggende konventioner samt multilaterale aftaler, bl.a. vedrørende klimaforandringer.

Aftalen bør genbekræfte parternes ret til at regulere på arbejds- og miljøområdet i overensstemmelse med deres internationale forpligtelser og med henblik på at nå et højt beskyttelsesniveau. Den bør omfatte bestemmelser vedrørende beskyttelsesniveauet for arbejdsmarkeder og miljøet, som ikke må sænkes for at fremme handel og udenlandske direkte investeringer. Dette bør omfatte en forpligtelse til ikke at fravige eller undlade at håndhæve national arbejdsmarkeds- eller miljølovgivning.

Aftalen bør sikre, at handel og udenlandske direkte investeringer i højere grad bidrager til en bæredygtig udvikling, bl.a. ved at behandle områder såsom fremme af handel med miljø- og klimavenlige varer og tjenesteydelser og fremme af frivillige fair trade-ordninger og virksomheders sociale ansvar under henvisning til internationalt anerkendte instrumenter.

Aftalen bør også indeholde forpligtelser til at fremme handel med lovligt erhvervede bæredygtige naturressourcer, navnlig for så vidt angår biodiversitet, vilde dyr og planter, skovbrugsprodukter, fiskeri, og omfatte relevante internationale instrumenter og metoder. Den bør ligeledes fremme handel, der giver prioritet til en klimarobust udvikling med lav emission.

Aftalen bør fastsætte passende bestemmelser om effektiv gennemførelse og opfølgning af disse bestemmelser samt procedurer til at behandle alle tvister, der måtte opstå mellem parterne, og sikre deltagelse af civilsamfundet.

Energi og råmaterialer

Aftalen bør omfatte bestemmelser om aspekter af energi og råmaterialer, der vedrører handel og udenlandske direkte investeringer. Aftalen bør have som mål at sikre et åbent, gennemsigtigt, ikkediskriminerende og forudsigeligt forretningsklima og begrænse konkurrenceforvridende adfærd. Aftalen bør også omfatte regler, der understøtter og fremmer handel og udenlandske direkte investeringer yderligere i sektoren for vedvarende energi. Aftalen bør ligeledes fremme samarbejdet på ovennævnte områder.

Gennemsigtig lovgivning

Aftalen bør indeholde bestemmelser om:

- Offentliggørelse, bl.a. offentlig tilgængelighed af alment gældende foranstaltninger på en ikkediskriminerende måde og med rimelig tid til indgivelse af bemærkninger vedrørende forslag til alment gældende foranstaltninger.
- Forespørgsler og kontaktpunkter - med mekanismer til besvarelse af forespørgsler fra interesserede parter vedrørende forslag til eller gældende foranstaltninger.
- Administrative procedurer baseret på og i overensstemmelse med lovgivningen, der sikrer, at oplysninger om gennemførelsen af alment gældende foranstaltninger er tilgængelige for interesserede personer, og at personer, som er berørt af en procedure, gives rimelig mulighed for at fremsætte deres synspunkter forud for enhver endelig administrativ handling.
- Passende adgang til prøvelse og klage i forbindelse med en administrativ handling på de områder, der er omfattet af aftalen.
- Fremme af regulering af høj kvalitet og god administrativ praksis.

Reguleringssamarbejde

Aftalen bør omfatte tværfaglig ekspertise om konsekvenser og åbenhed i lovgivningen i forbindelse med udarbejdelsen, vedtagelsen og gennemførelsen af effektive, omkostningseffektive og mere forenelige forskrifter med henblik på at lette handelen. Aftalen bør omfatte bestemmelser om fremme af informationsudveksling, øget anvendelse af god reguleringspraksis og øget reguleringssamarbejde,

I den forbindelse bør det overvejes at indarbejde bestemmelser om reguleringssamarbejde på en række specifikke områder, som ikke er omfattet af de eksisterende rammer, og der bør overvejes mekanismer til identificering af potentielle hindringer, som skal behandles gennem reguleringsmæssigt samarbejde.

Institutionelle og endelige bestemmelser

Der bør etableres en klar retlig og institutionel forbindelse mellem aftalen og partnerskabsaftalen om forbindelser og samarbejde. Dette bør sikre eksternt sammenhæng, navnlig for så vidt angår eksistensen, anvendelsen, suspensionen og ophævelsen af de pågældende bestemmelser.

Aftalen bør etablere et særligt overordnet organ, som skal overvåge gennemførelsen af aftalen. Der kan i givet fald nedsættes udvalg eller arbejdsgrupper inden for specifikke områder, som bør være underlagt det overordnede organs rammer.

Twistbilæggelse og mægling

Aftalen bør omfatte en effektiv og bindende twistbilæggelsesordning med en fremskyndet procedure, navnlig for så vidt angår panelets sammensætning og sagsbehandling. Twistbilæggelsesordningen bør være gennemsigtig, åben og innovativ. Den bør omfatte bestemmelser om en fleksibel og hurtig mæglingsmekanisme.

Generelle undtagelser

Aftalen bør omfatte generelle undtagelser, som finder anvendelse på de relevante dele af aftalen, bl.a. vedrørende sikkerhed, betalingsbalance, tilsynsvirksomhed og beskatning.

Autentiske sprog

Aftalen, som skal have samme gyldighed på alle officielle EU-sprog, bør indeholde en sprogklausul herom.

Andre spørgsmål

Aftalen bør anerkende vigtigheden af forbrugerbeskyttelsesspørgsmål og fremme en effektiv forbrugerbeskyttelse, også i et digitalt miljø.

Efter Kommissionens analyse og forudgående høring af Handelspolitikudvalget og i overensstemmelse med EU-traktaterne kan aftalen omfatte yderligere bestemmelser vedrørende de handelsmæssige og økonomiske forbindelser, såfremt der under forhandlingerne er udtrykt gensidig interesse herfor.

Waitangi

Aftalen bør behandle den newzealandske regerings forpligtelser i forhold til Waitangi-traktaten. I den forbindelse bør enhver foranstaltning, som træffes i medfør af denne bestemmelse, ikke anvendes som et middel til vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling af personer fra den anden side eller som en skjult begrænsning af handelen med varer og tjenesteydelser og af udenlandske direkte investeringer.